

พัฒนาการของวรรณกรรมประเภทกลอนสวค

๓.๑ ยุคสมัยของ กลอนสวค

หลักฐานจากต้นฉบับตัวเขียนซึ่งผู้คัดลอกบอกวันเดือนปีที่คัดลอกไว้ข้างท้ายเรื่อง มีด้วยกัน ๔ ฉบับดังนี้

กลอนสวคฉบับที่มีหลักฐานชัดเจนและเก่าแก่ที่สุดเท่าที่สำรวจพบคือ พระมาลัย กลอนสวค ฉบับเก่าที่สุดสร้างในสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ในเล่มเขียนว่าฉบับของ "ท่านคารอด ยายสังสร้างไว้" อยู่ในราวพ.ศ. ๒๒๔๑ (ชนิด อยู่โพธิ์ ๒๕๒๘: ๑๑)

จากการสำรวจของผู้วิจับพบว่าต้นฉบับตัวเขียนส่วนใหญ่จะคัดลอกในช่วงรัตนโกสินทร์ตอนต้น หลักฐานที่พบในต้นฉบับตัวเขียนได้แก่ในกลอนสวคเรื่อง ศิริมานนท์ ผู้แต่งจบในเคียนยี่ วันแรมแปดค่ำ เพ็ญศักราช ๒๓๒๘ ตรงกับสมัยรัชกาลที่ ๑ ดังนี้

รจนารมณีนี	สำเร็จเคียนยี่	อาทิตย์จวาร	วันแรมแปดค่ำ
ปิ่นเมื่อยอสุวาร	สักกะหราชหลวงกล	โคสองค์พันปี ฯ	สุ่มรอยยี่สิบเกา
เศศเคียนหลวงเซา	สัทมาษุมระณี	เสษสังขยาวัน	ดวงเจครากวี
เสจโดยสวัสดิ์คี	สมพระนิชานา		

ในกลอนสวคเรื่อง ขมภูมคีสูทร ตอนท้ายผู้แต่งบอกว่าตนชื่อขุนสุวรรณ แต่งจบเมื่อปีจุลศักราช ๑๑๔๔ ตรงกับพุทธศักราช ๒๓๒๕ ตรงกับในสมัยรัชกาลที่ ๑ ดังนี้

๐ ขมภูมคีสูทร	ข้าพเจ้าขุนสุวรรณ	ฆาระวัดประจงสรรม
สมมติวาจบลง	เคียนสิบสองแรมแปดค่ำ	วันพดหส์บคัตรง
จุลศักราชคง	พันร้อยเกาสิบสี่ปียา	มะโรงจัตวาศกกำหนด

(ขมภูมคีสูทร เลขที่ ๑๑)

หลักฐานในกลอนสวคอีกเรื่องหนึ่งคือ ปรมัตถ์ ในตอนท้ายผู้คัดลอกบอกวาคัดลอกจบเมื่อจุลศักราช ๑๒๖๑ ตรงกับพุทธศักราช ๒๔๐๒ อยู่ในรัชกาลที่ ๔

๐ หนังสือปอระมัทฉบับลง ๗ วันเสาเดือนสาม แรมหาคำ
จุลศักราช ๑๒๒๑ มีมะแม เอกศก
(ปรมัตถ เลขที่ ๓๓)

จากหลักฐานที่พบเป็นลายลักษณ์อักษรบ่งบอกถึงยุคสมัยที่ชัดเจนว่าในช่วง
รัตนโกสินทร์ตอนต้นในระหว่างรัชกาลที่ ๑ - รัชกาลที่ ๔ ยังคงมีการแต่ง การคัดลอก
กลอนสวดกันอยู่ซึ่งทำให้ไขข้อสรุปในเบื้องต้นว่า กลอนสวดยังคงใช้สวดอ่านในสมัยรัตน
โกสินทร์ตอนต้นอย่างแน่นอน

เมื่อพิจารณาหลักฐานในมาลัยกลอนสวดซึ่งระบุว่าคัดลอกในสมัยกรุงศรีอยุธยา
รัชกาลพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ แสดงว่าในระยะกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ความนิยม
กลอนสวดมีอยู่แล้ว โดยเฉพาะเรื่องพระมาลัยซึ่งในช่วงใกล้กันนั้น เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร์
ก็ทรงนิพนธ์พระมาลัยคำหลวงขึ้นเพื่อสวดอ่าน

ข้อที่ควรนำมาพิจารณาประกอบคือ ความรุ่งเรืองของกาพย์ในยุครุ่งศรีอยุธยา
ตอนปลาย การนำกาพย์มาใช้เหวี่ยง และมีบทพระนิพนธ์ของเจ้าฟ้าธรรมธิเบศร์หลาย
เรื่องที่ใช้กาพย์ยานีในลักษณะกาพย์ห่อโคลงและเป็นพัฒนาการขั้นสูงสุดของกาพย์ชนิดนี้
ความนิยมคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้แพร่ไปสู่ราชสำนักทั้งในรูปของบทเห็บหีบประกอบ
พิธีการเหวี่ยงและในรูปของวรรณกรรม นอกเหนือไปจากการใช้กาพย์ในการแสดง เช่น
การพาดูย โขนและกาพย์ขับไม้ซึ่งใช้ในพิธีการ

เมื่อพิจารณาแนวโน้มของวรรณคดีราชสำนักจะเห็นได้ว่าการใช้กาพย์แต่ง
วรรณกรรมเริ่มมีหลักฐานตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เช่นกาพย์ห่อโคลงของ
พระศรีมโหสถ ประกอบกับการกล่าวถึงกาพย์ในจินตมาณี แสดงว่ากาพย์เริ่มเป็นที่นิยม
ในราชสำนักตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนกลาง และหากย้อนเวลาขึ้นไปในช่วงสมัยอยุธยาตอน
ต้น การที่พระเจ้าอยู่หัวในสมัยกรุงศรีอยุธยา โปรดให้มีการสวดอย่าง โอ เอ วิหารราย
ในพระวิหารใหญ่ วัดพระศรีสรรเพชญ์ย่อมแสดงว่า การสวดอ่านโดยใช้วรรณกรรม
คำกาพย์เป็นหนังสือสวดสำหรับผู้เรียนหนังสือนั้นมีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้นแล้ว
จึงอาจสันนิษฐานได้ว่าประเพณีการสวดอ่านหนังสือและกลอนสวดคงเริ่มมีมาแล้วในหมู่ชาว

บ้านในสมัยกรุงศรีอยุธยา ยุครุ่งเรืองของกลอนสวคน่าจะอยู่ในราวกรุงศรีอยุธยาตอนปลายเป็นต้นมาและสืบต่อมาจนถึงช่วงต้นของกรุงรัตนโกสินทร์

นอกจากนี้ หากจะพิจารณาค้นเนื้อเรื่องของกลอนสวคประกอบ กลอนสวคหลายเรื่องก็เป็นเรื่องที่มีมาตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา เช่น อภัยทัต มีบทละครนอกเรื่อง อภัยทัต ซึ่งนิยมกันในสมัยอยุธยา หรือ สุวรรณภูมิ เป็นต้น

เมื่อประมวลหลักฐานค้านต่าง ๆ ได้แกหลักฐานในต้นฉบับตัวเขียนกลอนสวคเอง แนวโน้มของความนิยมคำประพันธ์ประเภทกาพย์ ประเพณีการสวดอ่านและลักษณะเนื้อเรื่องของกลอนสวคน่าจะลงความเห็นได้ว่ากลอนสวคมีมาตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา ชาวบ้านใช้สวดอ่านเพื่อทั้งคติธรรมและความบันเทิง ต่อมาราชสำนักให้ความสนใจกาพย์มากขึ้นเพราะแต่งง่ายกว่าฉันทและยังนำมาขับกล่อม เท หรือพากย์ มีลีลาต่าง ๆ กัน ในยุคกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เป็นยุครุ่งเรืองของกาพย์ ราชสำนักนิยมวรรณกรรมคำกาพย์มากขึ้น การแต่งวรรณกรรมคำกาพย์อาจจะเกิดขึ้นในช่วงนั้นหลายเรื่อง ในหมู่ชาวบ้านคงนิยมฟังสวดอ่านเรื่อยมาจนถึงสมัยต้นรัตนโกสินทร์ การคัดลอกกลอนสวค ยังคงดำเนินกันเรื่อยมาจนถึงยุคที่มีการพิมพ์

๓.๒ กลอนสวคยุคความเก่า

จากการสำรวจและวิเคราะห์วรรณกรรมประเภทกลอนสวคทั้งที่เขียนเป็นต้นฉบับตัวเขียนและฉบับตีพิมพ์ ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับพัฒนาการของวรรณกรรมประเภทกลอนสวคได้เป็น ๒ ช่วง คือ

ช่วงแรก กลอนสวคยุคความเก่า

ช่วงที่สอง กลอนสวคยุคความใหม่และผลกระทบจากเทคโนโลยีด้านการพิมพ์

การแต่งวรรณกรรมประเภทกลอนสวคมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นต้นฉบับให้นักสวดใช้สวดโดยตรง ในตอนท้าย หรือตอนต้นของเรื่องจะมีคำหรือข้อความกล่าวถึงผู้สวด และวิธีการสวดไว้อย่างชัดเจน แสดงว่าเป็นวรรณกรรมสำหรับนำมาสวดโดยเฉพาะ (ดูรายละเอียดในหัวข้อประเพณีการสร้างหนังสือและความสำคัญของต้นฉบับตัวเขียน)

ลักษณะของกลอนสุภาพความเก่ามักมีขนาดสั้น เนื้อเรื่องไม่ยืดยาวจนเกินไป มีแนวคิดที่มุ่งสนนคติธรรมอย่างชัดเจน โดยเฉพาะกลอนสุภาพประเภทสนนคติธรรมโดยอ้อม มักมีโครงเรื่องสำคัญเพียงโครงเรื่องเดียว เนื้อเรื่องกล่าวถึงเรื่องราวชีวิตขงตัวละครเอกตั้งแต่กำเนิดจนมันปลายของชีวิต โครงเรื่องและเนื้อเรื่องจึงมีเอกภาพ การดำเนินเรื่องรวบรวมนำไปสู่แนวคิดที่ต้องการเสนอออกนอกร่างชัดเจน กล่าวได้ว่าจุดมุ่งหมายของกลอนสุภาพในยุคความเก่านั้นจึงเป็นการให้ทั้งคติเตือนใจและความบันเทิงแก่ผู้ฟังในเวลาเดียวกัน

กลอนสุภาพซึ่งเป็นฉับความเก่าและมีลักษณะดังกล่าวข้างต้นอย่างชัดเจนคือ กลอนสุภาพเรื่องนางอุทัย เกษไชย แก่นจันทร์ และมณฑานางศ์ เป็นต้น

ประเพณีการคัดลอกตำฉับตัวเขียนซึ่งผู้คัดลอกมักประเมินค่าคัดเติมเสริมแต่งตำฉับตัวเขียนเดิมตามทัศนะที่ตนเห็นว่าเหมาะสมถูกต้อง ด้วยเหตุนี้ตำฉับตัวเขียนแต่ละฉับจึงมีความหลายหลากแตกต่างกันไปมากบ้างน้อยบ้าง แม้ว่าจะยังคงเป็นส่วนวนเดียวกัน กลอนสุภาพเรื่องใดได้รับความนิยมมากก็อาจมีการแต่งสำนวนใหม่ขึ้นโดยอาจคัดแปลงจากสำนวนเดิม ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนคือกลอนสุภาพเรื่องศิลปะศาสตร์ซึ่งมีทั้งฉับความเก่าและฉับที่เรียกว่า"ศิลปะศาสตร์ แต่งใหม่ แปลงคำ แซกบท คัดบทเปลี่ยนบท" จำนวนของสำนวนในแต่ละเรื่องจึงแสดงถึงความนิยมกลอนสุภาพเรื่องนั้นสืบต่อกันมาข้ามยุคข้ามสมัย

๘.๓ กลอนสุภาพความใหม่ และผลกระทบจากเทคโนโลยีด้านการพิมพ์

ลักษณะวิวัฒนาการของตำฉับตัวเขียนทำให้ตำฉับตัวเขียนแต่ละฉับแตกต่างกันไป การสืบทอดคัดลอกข้อ ๆ กันมาอาจเป็นไปได้ในลักษณะอื่นได้แก่นำเนื้อเรื่องเดิมมาคัดแปลงแล้วแต่งเพิ่มเติมขยายความให้ยืดยาวออกไป ผู้แต่งและผู้คัดลอกบางคนบอกถึงการนำเรื่องเดิมมาคัดแปลงและแต่งใหม่ให้พิศดารออกไป เช่นเรื่องหินวงศ์ ในตอนท้ายมีข้อความว่า

... เรื่องราวกล่าวมากไปย
แต่งไว้ให้วิถาน
... เรื่องปลายกลายแถมแต่ง

ยังมีไค้แจ่งตำนาน
สิ้นชนับอักษรสี่
แปลงคำ (หินวงศ์ เล่ม ๔ เลขที่ ๗)

กลอนสวคประเภทสอนคติธรรม โดยอรรถหลายเรื่องแสดงร่องรอยว่าแต่งขึ้นในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เช่นกลอนสวคเรื่องสิงห์ครึ่งสี่ ซึ่งผู้แต่งกล่าวว่าตนแต่งเรื่องขึ้นเอง"...ขอผูกทำนาร นิตารสมยา อักโนมัตรา ประศิกคกลอน "(สิงห์ครึ่งสี่ เล่ม ๑ เลขที่ ๗๖) กลอนสวคเรื่องนี้มีอนุภาคและรายละเอียดบางตอนซึ่งน่าจะได้อิทธิพลมาจากเรื่องอิเหนา และ พระอภัยมณี หรือกลอนสวคเรื่องเบ็ญจมาศทอง ซึ่งมีเนื้อเรื่องขนาดยาว โครงเรื่องมีหลายโครงเรื่อง เป็นต้น

นอกจากนี้การนำเรื่องที่มีอยู่เดิมซึ่งอาจไม่สมบูรณ์หรือไม่ถูกใจผู้คัดลอกมาแต่งใหม่ก็ปรากฏให้เห็นร่องรอยได้เช่น อภัยทัตจำนวนเลขที่ ๓ - ๑๖ น่าจะเป็นส่วนวนคักแปลงเพราะมีรายละเอียดกล่าวถึง "การรัก" ความอเมริกัน และเรื่องพระอภัยมณี

กลอนสวคในยุคความใหม่ซึ่งอยู่ในราวสมัยรัตนโกสินทร์ราวรัชกาลที่ ๓ - ๔ มักมีลักษณะ โครงเรื่องซับซ้อนกล่าวคือมีโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องสืบเนื่อง โครงเรื่องหลัก เป็นเรื่องราวของตัวละครเอก ส่วนโครงเรื่องสืบเนื่องเป็นเรื่องราวการผจญภัยของตัวละครรุ่นลูกของตัวละครเอก หรือตัวละครรอง กับตัวละครรุ่นลูกของตัวละครรอง เนื้อเรื่องมีขนาดยืดยาว มีตัวละครหลายรุ่น ตั้งแต่ตัวละครเอกถือกำเนิดขึ้นจนถึงลูกและหลาน จุดมุ่งหมายในการสั่งสอนคติธรรมลดน้อยลง เนื้อเรื่องไม่ได้เสนอแนวคิดเด่นชัดนัก ส่วนใหญ่จะเน้นเนื้อเรื่องตื่นเต้น โลกโฉมในลักษณะเรื่องประโลมโลก การตั้งชื่อเรื่องมักใช้คำว่า จักร วงศ์ รัตน สุวรรณ จนต่อมาผู้เรียกว่าเรื่องจักรวาลต่างๆ เพราะตัวละครมักเป็นไอรสณัตริย์ออกผจญภัยหาคู่ครอง เช่น สุวรรณรัตน์ เบ็ญจมาศทอง เป็นต้น กลอนสวคจึงมีความเปลี่ยนแปลงจากลักษณะที่เป็นวรรณกรรมคำสอนมาเป็นวรรณกรรมเพื่อความบันเทิงหรือเรื่องประโลมโลกในเวลาต่อมา

กลอนสวคกับผลกระทบจากเทคโนโลยีด้านการพิมพ์

วรรณกรรมประเภทกลอนสวคได้รับความนิยมและมีการตีพิมพ์เผยแพร่ในยุคที่มีการพิมพ์ควย ในระยะที่การพิมพ์เริ่มเจริญก้าวหน้าขึ้นมีการนำเรื่องจากสมุดไทยมาตีพิมพ์เป็นรูปเล่มขนาดเล็ก มีลักษณะเป็นหนังสือปกอ่อน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๑๑ เป็นต้นมา หนังสือปกอ่อนที่จัดทำขึ้นส่วนใหญ่คัดเลือกรายจากสมุดไทย เรื่องประเภทหนึ่งที่นิยมกันมาก

คือเรื่องประโลมโลก พระยาอนุমানราชชนเขียนเล่าไว้ใน พื้นความหลังว่า เรื่องประโลมโลกหมายถึงเรื่องที่ทำให้โลกพิงพอใจ โลกในที่นี้หมายถึงคน โดยเฉพาะคนในระบิษวามัน และมักจำกัดอยู่ในหมู่หญิงซึ่งสมัยนั้นยังไม่รู้จักอ่านหนังสือ เมื่ออยากรู้เรื่องอะไรในหนังสือก็ต้องวานคนที่อ่านหนังสือออกเป็นผู้อ่านให้ฟัง (พระยาอนุমানราชชน เล่ม ๔ : ๒) เรื่องประโลมโลกบางครั้งเรียกว่าเรื่องจักรวาลต่างๆ เพราะตัวเอกของเรื่องส่วนใหญ่มีชื่อลงท้ายด้วยคำว่า จักร หรือ วงศ์ เช่น ลักษณะวงศ์สุวรรณวงศ์ วรวงษ์ จักรแก้ว เป็นต้น เรื่องอื่น ๆ ที่ไม่มีคำว่าจักรหรือวงศ์หากมีโครงเรื่องเกี่ยวกับภคิตรีหรือพระเอกเป็นผู้ที่มีความเก่งกล้าสามารถก็อุปโลกนว่าเป็นเรื่องจักรๆ วงศ์ ๆ หรือรวมเรียกว่าเรื่องประโลมโลก เพราะถ้าชื่อตัวละครเอกไม่มีคำว่าจักร หรือ วงศ์ก็มักจะเป็นชื่อให้ความพิงพอใจ ได้แก่คำว่า เพชร ทอง แก้ว เช่น พิณทอง เบญจมาศทอง สังวาลย์เพชร เป็นต้น

โรงพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือปกอ่อน โดยคัดลอกมาจากสมุดไทยได้แก่โรงพิมพ์ครุสมิต โรงพิมพ์บ้านพระเทพู โรงพิมพ์นายสิน โรงพิมพ์วิชรินทร์ โรงพิมพ์นายเทพ โรงพิมพ์พิศณุอุษะมณฑล โรงพิมพ์พานิชสรรพคุณ โรงพิมพ์บางกอกน้อย โรงพิมพ์บำรุงบุญถกกิจ (ชูศรี กาลวันควนิช ๒๕๑๔ : ๘๖)

สำหรับกลอนสวคที่นำมาตีพิมพ์เท่าที่ยังมีต้นฉบับพิมพ์หลงเหลืออยู่และสำรวจพบในแผนกเอกสารโบราณ หอสมุดแห่งชาติ วัดเกาะ และโรงพิมพ์พานิชสุภณล มีกลอนสวคฉบับพิมพ์โดยโรงพิมพ์ครุสมิต โรงพิมพ์บ้านนายสิน โรงพิมพ์ราษฎร์เจริญ(วัดเกาะ) โรงพิมพ์ทางสมุด โรงพิมพ์พานิชสุภณล และโรงพิมพ์เลี้ยงเชียง กลอนสวคแบ่งได้เป็น ๒ ประเภทคือ ประเภทที่ใช้นต้นฉบับสมุดไทยมาตีพิมพ์ อาจมีเนื้อความเหมือนสมุดไทยหรือมีข้อความเพี้ยนไปจากเดิมบ้าง กรณีที่มีความต่างไปจากสมุดไทย เข้าใจว่ามีการปรับปรุงสำนวนภาษาเพื่อให้ไพเราะเพราะพริ้งยิ่งขึ้น อีกประการหนึ่งเป็นกลอนสวคที่แต่งขึ้นใหม่ โดยนำเรื่องเล่านิทาน หรือชาคกนำมาแต่งเป็นวรรณกรรมคำกาพย์เพื่อให้อ่านให้เพลิดเพลิน กวีที่ปรากฏชื่อชคเจนนายบุญชัย เป็นต้น ชื่อน่าสังเกตคือในบางเล่มจะปรากฏรูปมุ่งหมายของวรรณกรรมที่เปลี่ยนไปจากเดิมคือพิมพ์เพื่อให้อ่าน ไม่ได้ใช้คำว่าสวคอีกต่อไป

ตัวอย่างจากเรื่อง "หอยทอง" ฉบับพิมพ์ที่โรงพิมพ์ราษฎร์เจริญ หน้าวิกเกาะ

"๒

ประดมสมมุติ ประเสริฐบริสุทธิ นายบุญประพันธ์ ประกิจรึกคิดทำ
 ล้วนำคำฉันท์ กิคุคักจัสสร บุคพันชพรมาน เป็นเรื่องนิยาย
 ไททานทั้งหลาย อานุหาयर่าคาญ หลายกาพยหลายกลอน สุนทรไวหาร
 บุญวิชาชาญ ไคอานสำนวน ... ขอแคงนิทาน หอยทองมูราณ
 ทิทานกลาวมา คองในกำหนค แบบบทรจุนา ขอคำธรรมคา กิจจาวิจารณ"
 (หอยทอง เลม • หน้า •)

ในกลอนสวดเรื่องพระเจ้าเขานันทพาน ตอนท้ายกล่าวถึงการนำหนังสือไป"อ่าน"
 เช่นเดียวกันทั้งยังมีคำโฆษณาให้ซื้อไปอ่านเพราะจะเป็นมงคลกับผู้อ่านด้วย

" แมนซื้อไปไว้อ่าน จะเกิดการสตาณล
 สวัสดิคิมงคล อยู่กับคนทุเวลา
 (พระเจ้าเขานันทพาน เลม ๔)

การจัดพิมพ์กลอนสวดจากสมุคโทมาเป็นหนังสือแบบ"ฝรั่ง" สร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับรูปแบบวรรณกรรมประเภทกลอนสวดควยอย่างน้อย ๒ ประการ คือ

ประการแรก การอ่านควยคาเริ่มมีบทบาทมากขึ้นแม้ว่าจะมีการอ่านหรือ"สวด"
 จากต้นฉบับตีพิมพ์ ประเพณีการสร้างหนังสือเพื่อหวังเป็นกุศล และการสวดอ่านก็เริ่มลด
 บทบาทลงควย การถือเคิมต้นฉบับตามประเพณีวรรณกรรมที่มีมาแต่เคิมก็หายไปควย เพราะ
 การคัดลอกของนักสวดหมดไป กลาวไค้อีกนัยหนึ่งถารพิมพ์ส่งผลกระทบค่อประเพณีวรรณกรรม
 และวัฒนธรรมทางการอ่านของไทยควย

ประการที่สอง การพิมพ์ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอีกประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับ
 วรรณกรรมประเภทกลอนสวดคือ ความนิยมเรื่องประโลม โลกที่มุ่งสร้างความพึงพอใจ
 แต่อย่างเคียว ทำให้บทบาทในการสั่งสอนจริยธรรมทางพุทธศาสนาถนอยลง การอ่าน
 วรรณกรรมมุ่งความบันเทิงเป็นสำคัญ การคัดเลือกเรื่องมาตีพิมพ์ก็ให้ความสำคัญกับเรื่อง
 ประโลม โลกมากกว่าเรื่องอย่างอื่น นอกจากนี่ยังเกิดการคองวรรณกรรมประเภทประโลม
 โลกโดยเลียนแบบของเกา วรรณกรรมประเภทกลอนสวดส่วนหนึ่งจึง เป็นเรื่องที่คองขึ้น
 ใหม่เนื้อเรื่องมุ่งให้ความบันเทิงมากกว่าบทบาทในการสั่งสอนประชาชน กวีที่คองเรื่อง

กลอนสี่คี่ขึ้นหลาย เรื่องคือนายบุศย์ กวีที่มีผลงานทำนองเรื่องประโลมโลกมากมายในสมัย
รัชกาลที่ ๕

นายบุศย์แต่งเรื่องประโลมโลกเฉพาะที่เป็นคำกาพย์หลายเรื่อง ได้แก่
สุวรรณหงษยนต์ หอยทอง เป็นต้น

วรรณกรรมกลอนสี่คี่ประเภท "ความใหม่" หรือแต่งขึ้นใหม่มีต่างจาก
กลอนสี่คี่ของเก่าอีกประการหนึ่ง คือกลอนสี่คี่ที่แต่งขึ้นใหม่ หากเป็นของนายบุศย์จะ
กล่าวถึงชื่อคนในฐานะนักประพันธ์อย่างชัดเจน การเริ่มต้นเรื่องจึงเป็นการกล่าวถึงผู้แต่ง
มากกว่าการไหว้ครูและแสดงความหวังจากผลบุญในการแต่งอย่างที่เป็นมาแต่เดิม เช่น ใน
หอยทอง ไม่มีบทไหว้ครู เนื้อความในตอนต้นมุ่งแถลงจุดมุ่งหมายในการแต่ง การออกตัว
รวมทั้งบอกที่มาของเรื่องด้วย

กล่าวโดยสรุป เทคโนโลยีด้านการพิมพ์ส่งผลกระทบต่อประเพณีการสวดค่าน
และกลอนสี่คี่ในหลายลักษณะคือ การพิมพ์ทำให้ประเพณีการสวดค่านหรือการ "อ่านค้ายหู่"
เสื่อมสลายไป การอ่านค้ายตาหรือการอ่านไม่ออกเสียงมีบทบาทมากยิ่งขึ้น การพิมพ์ช่วย
ให้วรรณกรรมประเภทกลอนสี่คี่แพร่กระจายออกไปได้กว้างขวางและรวดเร็วกว่าการคัด
ลอก ทั้งยังทำให้เกิดการแต่งกลอนสี่คี่จำนวนใหม่อีกหลายเรื่อง อย่างไรก็ตามผลกระทบ
จากการพิมพ์ที่มีต่อกลอนสี่คี่ที่ชัดเจนมากที่สุดคือทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในประเพณี
วรรณกรรมหลายประการทั้งในค่านลักษณะของตัวบทและประเพณีในการถ่ายทอดวรรณกรรม.